

FAKULTA DESIGNU A UMĚNÍ
LADISLAVA SUTNARA
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Západočeská univerzita v Plzni

Doručeno: 26.05.2014

ZCU 015678/2014

listy:1

přílohy:

druh:



zcupesd5e920

Protokol o hodnocení diplomové práce

Název práce: Bestiář transgenních organismů

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Martin Grosman

Studijní obor a specializace: Design kovu a šperku

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil(a): Mgr. art. Kristýna Španihelová ArtD.

(u externích hodnotitelů uveďte též kontaktní adresu pracoviště)

VŠVU Bratislava, Hviezdoslavovo nám.18, Bratislava 814 37, SK.

1. Cíl práce

(a jeho naplnění):

Diplomant Martin Grosman si za cíl své diplomové práce „Bestiář transgenních organismů“ určil poukázat na hrozby spojené z geneticky modifikovaných organismů a jejich vlivu na přírodu a člověka. Svými výtvarnými exempláři chce nastavit otázku, kam až genetičtí inženýři můžou zajít ve svých laboratořích, co se dostane skrz jejich zdi, a jaké důsledky to může mít pro tuto planetu. Jeho imaginární představivostí bylo oživit rostlinu tak, že do ní implementuje živočišnou buňku a přetransformuje tak rostlinu v děsícího a šokujícího živočicha. Jak sám uvádí na začátku teoretické práce, ve své tvorbě preferuje realistickou formu a detailní propracovanost, která má útočit na divákovy emoce. Tyto vytvořené organismy nemají nechat pozorovatele chladnými, při pohledu na tyto vzniklé artefakty mají vzbuzovat strach, znepokojení ne-li zděšení a hnus, což se autorovi zcela jistě povedlo. Ze silikonu vytvořil

vegetativní živočichy z animálními segmenty jako jsou např. zuby, chlupy a oči, které dodávají objektům znepokojivý charakter. Aby diplomant umocnil pocit frustrace z vědeckého biotechnologického průmyslu, ponořil vytvořené organismy do skleněných dóz z převařenou vodou s prostředkem na mytí nádobí, doplněné informativním štítkem o zhotovených exemplářích. Snaha navodit utajenou biotechnologickou výzkumnou laboratoř komplexně završuje instalace v chladných kovových regálech. „Doprovodným úkolem“, jak sám autor nazval, je krátký film, kde se jeho tvorové probouzejí a ožívají, a děsivý sen se pomalu stává realitou.

2. Technologická specifika

(technická inovace):

Technologický proces tvorby transgenních organismů popisuje diplomant Martin Grosman důkladně ve své teoretické části diplomové práce. Dozvídáme se tak o použitých materiálech a jejich vlastnostech, které ve své práci používal jako „elastickou sádku“ Alja-safe, silikon Ecoflex, transparentní lukopren, doplňky z kovu, umělé vlasy nebo implantát oka. V textu ve stručnosti informuje o prvotní zkušenosti práce s programem Sony Vegas 10, ve kterém stříhal film. Je těžké se vyjádřit k technické inovaci, na dnešním trhu se setkáváme z množstvím nejrůznějších materiálů a stále se produkují nové, „obohacené“ o nejrůznější technické vlastnosti. Myslím si však, že diplomant zvolil vhodné materiály a postupy k vyjádření svých představ.

3. Přínos práce pro daný obor

Není zcela běžné a typické, aby student, který si zvolil jako studijní obor: Design kovu a šperku, chtěl prvoplánově a narovinu vyvolávat negativní reakce diváků, odpor, zděšení, hnus apod. Vzbuzovat silné negativní reakce, neskrývaně a bez ambivalentní hry materiality a tajupných forem. Nenabádá diváka, aby hledal krásu, tam kde není. Otevřeně a přímo staví diváka k jasné vizuální interpretaci díla. Diplomant nezapadl do klasického klišé pojetí vnímání šperku – objektu. Laická veřejnost vnímá šperk výhradně jako něco bytostně „krásného“. Diplomovou práci je třeba chápat v širším kulturno-historickém kontextu výtvarného umění, než jen

otázkou, jaký přínos má práce pro daný obor. V dnešním 21. století je běžné, že se nejrůznější vědní obory a média prolínají. Diplomant sám hodnotí přínos pro daný obor v použití jiných materiálů v tvorbě, ale na poli současného šperku je zcela běžné, že se používají nové a netradiční materiály, tak jako nejrůznější druhy silikonu, pryskyřic, polyuretanů apod. To však nesnižuje kvalitu práce a usilovnost diplomanta.

4. Silné stránky díla

V diplomové práci Martina Grosmana „Bestiář transgenních organismů“ bych vyzdvihla především volbu kontroverzní problematiky spojenou s fenoménem geneticky modifikovaných organismů, která začíná trápit lidstvo. K této diskuzi přispívá vlastním výtvarným jazykem. Za pozornost stojí precizní realizace až naturalisticky ztvárněných artefaktů, které by mohly sloužit jako kulisy do hororových filmů. Pozitivně hodnotím i komplexní řešení instalace, i když to není neočekávané řešení, ale jasná a přímočará výpověď na dané téma. Obzvláště oceňuji krátký sugestivní film, který jen umocňuje veškeré negativní vjemy, které prožíváme při pohledu na geneticky modifikované zrůdy, které autor vytvořil. Diplomantovi se podařilo vzbudit emoce hrůzy a patřičného odporu k těmto barokově-surrealisticko-realistickým artefaktům a věřím, že podnítl diváky a širší veřejnost, aby si hrozbu geneticky modifikovaných organismů začínali plně uvědomovat.

5. Slabé stránky díla

Nejslabší část této diplomové práce shledávám v teoretické části. Diplomant se více v celé teoretické práci převážně zaměřil na heslovité a frázovité odpovědi o problematice využívání geneticky modifikovaných organismů. Velkou část, věnuje právě této otázce, což se dalo shrnout do jedné ucelené kapitoly. Je škoda, že student na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara, se jen malou částí svého výzkumu věnuje výtvarnému umění a umělcům, kteří s podobným tématem pracovali, či pracují. Bohužel jen velmi stručně přibližuje tvorbu malíře Giuseppa Arcimbolda, H.R. Giger a Jana Švankmajera, o kterém vyšla nedávno velká monografická kniha,

přičemž autor čerpá pouze z internetového deníku. Myslím, že se z tohoto tématu dalo vytěžit více a text mohl být obohacující i pro jiné studenty. Diplomant se mohl více v teoretické části zaměřit na genetické umění, transgenní umění nebo bio-art. Festival Ars Electronica se tematicky genetickému umění a vědě věnovalo v letech 1993, 1996, 1999, 2003, 2005, kde v těchto katalogích mohl diplomant nalézt spousty zajímavých a podnětných textů. Za zmínku stojí i konference MutaMorphosis a výstava Multimediale, které pořádalo mezinárodní centrum pro umění a nové technologie CIANT v roce 2007 v Praze. Je mnoho autorů, kteří se genetickou modifikací ve své tvorbě zabývají a je škoda, že v teoretické práci byli opomenuti, jako Eduardo Kac, Denise Bulatov, Robert Gligorov, Julia Reodica, Oralan, Stelarc, Matthew Barney a spousty dalších. Někteří umělci pracují podobně jako diplomant, simulují laboratorní pokusy, vytvářejí fiktivní hybridní a mutované organismy, ale jsou mezi nimi i takoví, kteří pracují přímo ve vědeckých pracovištích, kde se snoubí věda s uměním. Teoretická práce jde po povrchu, což naznačuje i seznam použitých zdrojů, mnohdy ne zcela relevantních, a už vůbec ne vhodných pro psaní diplomové práce. Práce s odbornou literaturou a citacemi diplomantovi nic moc neříká a je tak na velmi nízké úrovni.

6. Hodnocení a navrhovaná známka

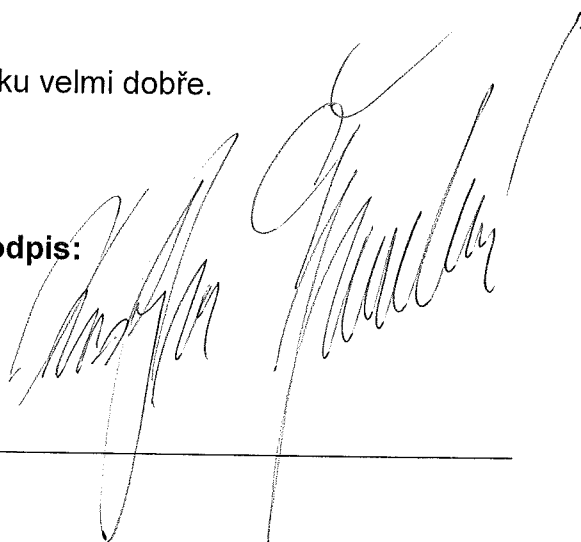
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Diplomantovi Martinu Grosmanovi navrhuji známku velmi dobře.

Datum:

21.5.2014

Podpis:



*) Nehodící se škrtněte

Pozn.: Při nedostatku místa přiložte nový list

Tisk oboustranný